ՐՈՒԶՆԱՄԷԻ

ՄԷԾՄՈՒԱՅԸ ՀԱՎԱՏԻ

ՏԷՕՐՏԻՆՉԻՒ—ՍԷՆԷ

)(1871)(

ՆՈՒՄԷՐՕ 646

ՀԱՅԱՎ ՔԻԼԻԱՏԷ ՀԱ | Մէճմուա իւէ Րուզնամէ . . . Օճնէլիւյ 150 գրշ. Ադթը ալէգոլ 80 . . . | ՉՈՐՇԱՄԱԳ, ՅՈՒՆՎԱՐ 27 | Իւչ ալէգոլ 45 Տանէթի 20 պէօյուք 40 փարայ | ԱՎԱՖՐԱՆԿ ՓԵՏՐՎԱՐ 8

ԱՕՒԹԱՆԷ ՅՈՒՆՎԱՐ 27

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻՒՐԼՆԷՎԻՃԷ

Ռազար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 3 պուչուգ տէօրթ սուլարընտա, Ղալաթատա էրմէնի քիլիսէսի ճիվարընտա Րումուն պիրի խանէնին պիրիսինին ճամընը գըզըլգուճա խանէի մէզգիւրտէն տիշարը պիր Հայ ջէգըպ, ճամընն բարատարնը ալմագ իչին մէրդումուն արգասընտան սէյիրտիպ ճամ բարատարնը խոթէտիւքտէ, պէնտերինչ ոէ պիր մուարազա զուհուր խոպ, հէր նասըլ իսէ, Րում մէյգում Հայը պուչագլա վուրուպ, անինտէ էօլ ձոիւմիւշ վէ սահիպ ճինայէթի տախ ֆիւքիւմէթ Թարաֆընտան տերտէթ խոխմիշ տիր։

— Դիտակ նամ զաղէթատա օգունտուզունա կէօրէ, Ծամաթխատա Միւսլիման պիր չէօքճիւ, չէօք գալտըրմադ պէհանէսի իչէ, պիր նէնի կէլինին էլինէ կիրիպ, ուսուլ իլէ ժէրդումէյի պօղուպ, էվոէ օլան միւճէվհէտոի վէ էրղագը չալըպ քիւճէֆինէ գօր վէ իւզերինէ տախ չէօք տօչտուրուպ ալըպ եիւբիւբ։ Ախշամ իւոթիւ գարընըն գօճասը կէլիպ, գաքույա չալտըգտա գաքու աչըլմատընտան, բէնճէրէյի գըզըպ իչէրի կիքեր, վէ սօղրատան գարըսընըն պիր նամազ խչինոէ սարըլըր օտուղու հալոէ պօղուչմուշ օտուզունու կէօքիւր վէ ճինայէթի մէկքիւրէ ֆիւքիւմէթ Թարաֆընտան Փշոիիպ, տեր հաղ սանճոպ ճինայէթին պուլունտուղու մահէլ պաոթըրըլտըգտա, չալընան էչէուալար տախ ոանընտա պուլունուպ, տեղտոէթ իտիլիր։

— Կէչէն չարշամպա կիւնիւ բիւթ պէթլու Րում քաթրիյի էֆէնտի հազրէթլէրի րէֆագաթընտա Թէրճիւման ը պուլունտուղու հալտէ, Զաթը հազրէթի Սուտարէթքէնահիյէ կիտիպ, Դուկար մէսէլէսինի գաթիէն հալ ու Թէավիյէ իմամէք իւզրէ, ումումի րուհանի մէճլիսինին տավէթի իչին րէսմի րուխսաթ Թալէպ իլէտիքտէ, պուարա սինօդուն Թէչքիլի ճիհէթի իլէ զուհուրու իհթիմալտէն օլան ուղուն սուզուգլարըն էօնիւնիւ ալմագ իչին, Մոդիմէէթի դօմիսիօնուն Թէրթիպ իչէտիլի նիզամնամէյէ իճապը հալտէ պազը Թատիլաթ իճրա լէ գապուլ օլունուպ, պէօյլէճէ մէսէլէյի մէզքիւրէյէ սուրէթի Թեավիյէ վէրիլմէսինի Թերճիհ իչէտիկինի պէյան պուչուրմասը իւզերինէ, բաթրիքի միւշարիլէյհ, Պուլկարլարա նիհայէթ տէրէճէտէ միւսաատէլէր իտիլմիշ օլտուղունտան, Լէնինտէն միւսաատէլէր վէրիլմէսի իչին պիր ումումի րուհանի մէճլիսինին ագտընա լիւզում կէօրիւնտուիւնիւ, վէ պինաէն ալէյհ, իշ պու մէճլիսին տավէթինէ բոզխաաթ պուչրուլմատըղը հալտէ, քաթվիքաթքէն իսթիճա իլէ, քէօչէի ինզիվապա չէքիլէճէկինի պէյան իմմիշ, վէ տէվէթլու Ալի բաշա հազրէթլէրի տախ, իսթիճաաը հազգընտա իսրար իչէտիքտէ, Թէկնաճիքի ադիմ իլէ, անը վիկքէլա մէճլիսինին գարարը վէ միւզաքէրաթընա հավալէ քաճճինինի ճէվապ պուչուրմատըղը տը։

Լէվանթ Հէրալտ։

— Հինդիւմէթի մէճիկինին սիքաթրըզ իւզրէ, ճիւմա իրթէսի սախշամը 30 սաէտ միթրայէօզ էյէ 60 լէանէ ֆրիւք Թօգուչ կէթիրիլմիշ տիր։ Մէզքիւր Թօգուլարը վաճալ իսկինգիաէյհ օլ միքաթրըզ օլունան տիկքը իւչ եիւզ Թօգու Հաքամայաճաղընը Տէվլէթի Ամիյէյհ խապէը վէրմիչիմիշ, Քէզա մէճմուաթըմըզա կէօրէ, Պէլճիգատա պիր ֆապրիգաթօրա Հիւքիւմէթի անինչէ Թարաֆընտան 100.000 Թանէ Ճընայտըր Թիւֆէնկի սիքաթրըզ օլունմուչ իւբէն, ֆապրիգաթօրու մէզքիւր իշ պու սիքաթրըչըլըը ճաբմագ խոթէմէմիշ տիր։ Պու ֆապրիգաթօրլար իշ պու գօնԹրաթլարընը պօղմալարընա ասրլ սէպէպ նէ խտուկի հէնուզ մայիւմիւմիզ օլմամըշ իսէտէ, Ֆրանսա իլէ Բրուսիա մուհարէպէսի ճիհէթի իլէ, սիլահլարընն ֆիյաթը աքթըճաքտա օլտուղունտան, մէրգումի ֆապրիգաթօրլարընն Հիւքիւմէթի անինչէ իլէ ուղաչըպ լարը փիյաթա վէրմէսինի իչին պու սիքաթրըչըլըը Թէրք խիճտիքլէրի զանն օլունուր։

Քէզա։

— Թրիէսթէտէ Հիւքիւմէթի ճէնինչէ ճանիպինտէն սիքաթրըչ օլունան ղըբհընը գօրմէթի վաքօրու ճիւմա իրթէսի կիւնիւ Տէրսաատէթէ վասըլ օլմուչ տուր։

— Լօնտրատան եաղընտընա կէօրէ, էրի նամ Ամէրիգա քօսիա վաքօրու պու տէֆա Ուայթ ճէզիրէսինինն բիչկեճահրընա վասըլ օլուպ, Ֆրանսա Հիւքիւմէթինէ մահսուս օլարագ, 115.000 Թիւֆէնկ կէթիրմիշ իսէտէ, Նինա—Եօրգուտա մուդիմ Բրուսիա գօնսօլօսու պու պապտե Ամէրիգա Հիւքիւմէթինէ ճիւդի պիր միւթալատա պիլէ պէյան իմմէմիշ տիր։

— Բէրօն չէհրինին Թէսլիմի հազրընտա, չէհրէ մէզպուր ճիվար մահէլլէրինտէն կէօնտէրիլէն պիր մէքթուպ տուր։

Դեկտեմբեր 28 տէ, Բրուսիալըլար, պիրի Օէն—Դէնքէն տաղը վէ տիկէրի Մէզօնէթէ նամ մահէլլէ վէ

ֆուչիւնճիւ տախի Ա.թի եօլու իւզերինէ իւչ պաթարեա խօք վազ իլէ, տէր հալ, իչինտէ բէթրօլ կազը պուլունան գումպարալարլա չէհրի մէղպուրու վուրմայա պաշլայըպ, հիսարլարա հիչ պիր կիւլէ ախմամըշլար տըր։ Իլք ատֆա ախթրան գումպարա, չէհրին խասխախանէսի իւզերինէ տիւշիւպ, տէր հալ ախէշ ալմայա պաշլամըշ տըր։ Բրուսիալըլար, իլք կիւնիւ պու քիւսթախթըզլարըն ճէզասընը չէքերէք, պիւթիւն դուրտուգլարը պաթարեա-լարըն խօքլարը բանինէտար օլուպ, քէնարիէրտէն խայլի ատամ թէլէֆ օլմուշ տուր։ Պունուն իւզերինէ, պունլար Ֆէր չէհրինտէն պաթթալ թօքլար կէխիրտիպ, այաղտա հէնտէքլեր վէ մէխէրիսլեր եաթմըշլար վէ թէքլար ուզագ մահկէմլեր վազ իթտիքլերինտէն, Ֆրանսըզլարըն թօքլարը եէխիշմէյիպ, պիր սէմերէ հասըլ խիմմիմիշլէր տիր։ Տիւշմէնին աթէշինտէն աճագ 5—6 քիլի թէլէֆ օլմուշ իլքն, հավանըն չիտտէթ վէ գօրդ ատան խայլի գաարն վէ չօճուգ էօլմիւշլէր տիր։ Չէհրին զապթիէլերի նիհայէթ 9 տա թէպլիմ մուգավէմէնա-մէսինի եաբըպ, մուհարեպէի հաղը-քետ պիր տահա Բրուսիայա գարշը թլահ խուխմատ իչին սէօզ վէրիպ, պաշգա մահկէմլէ չէքիմիշլէր, վէ 3.300 ասքէր էսիր իտիլմիշ տիր։ Պատէհու Բրուսիալըլար Ֆէր չէհրինէ տօղրու կիմմիշլէր։ Բէրաբ չէհրինին նըսըֆ մահկէմլի եանմըշ վէ նըսֆը տիկերի խասարտտէ օլմուշ տուր։

— Ա.քսաօնէա իլէ Պատ տիւգա-լըպլարընըն ասքէրլէրինտէն մատտա, Շիւալ Ալէմանէա ասքերլէրինին թէ-լէֆիյաթը հաղդընտա թէրթիպ օլու-նան 131 կիմմասընըն խիւլասաթէն պէյանընա նաղարէն, մուհարեպէի հաղրէսէ 12.814 իւ մագթուլ վէ 39.738 ի մէճրուհ վէ 7.250 նապէտիէ օլմուշ օլտուղու հալտէ ճէման 79.802 զապթի իլէ նէֆէրաթը ասքէրիյէ թէ-լէֆաթ վագը օլմուշ օլտուղու վէ միլ-լէթ ասքէրի իլէ Սէլմանէպ խասսա ասքէրինտէն տախի 412 զապթի իլէ 9.536 նէֆէր թէլէֆ օլտուղու կիպի 335 նէֆէր տախի նապէտիա օլմուշ տուր։

— Պու տէֆա Բրուսիայա իլհաղ օլան տէօրթ Ալաման հիւքիւմէթլէրի-նին միլլէթ ասքերլէրինին էքսէրիսի միւնթազամ պիր հալտէ օլուպ, զա-թէն Ֆրանսա թօքրաղընտա 6 թա-պուր Պավիէրա վէ 4 թապուր տախի Պատ հիւքիւմէթի ասքերի պուլու-նուպ, պիւթիւն միլլէթ ասքերի իսէ, 32 թապուր Պավիէրալը 10 թապուր Վիւրթէմպէրկի, 10 թապուր Պատ վէ 6 թապուր Հէս ճէման 56 թա-պուր հիսապ օլունույօր։ Սաքսօնէա տախի միւնթազամ 17 թապուր աս-քերի վար տըր։ Սաքսօնէա հիսապընն խարիճինտէ օլարագ, Բրուսիա իլէ Շիմալի Ալէմանեանընն տախի գուվվէթի քեամիլէսի 12 Ֆրգայի ասքերիյէյ պալիպ օլույօր։

— Բուսիանըն թէնսիգաաթը աս-քէրիյէսի հադգընտա հարպիյէ նա-զըրընըն իլան իլէտիյի լայհա մի-ճիպինճէ էհալիսինտէն 21 եաչընը կէչ-կին օլան էրքէքլէրտէն եիւզաէ 25 հիսապը իլէ ասքէր ալընաճագ վէ պունլարըն խըլմէթի ասքերիյէսի 7 սէնէ նիզամիյէտէ վէ 8 սէնէ տէ իհ-թիյաթտա պուլունմադտան իպարէթ տիր։

— Ա.սաթրիա վիւքէլասը թէպտիլ օլունմուշ տուր։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՄԼԻՐ

Ֆրանսա հավատիսի

Պօրտօ 6 փետր.

Մ. Բէլըթան, վէ Մ. կարնիէ Բա-ժէս վէ Մ. Լմանուէլ Ա.բակօ պու տա-պահ Պօրտօյա վասըլ օլտուլար։

Լիօն 5 փետր,

Րօն էյալէթինին վալիսի, պէրա-պէրինտէ 14 ատէտ թօք իլէ սիւարի-լէրի օլարագ, Ա.լտաս իլէ Լօրէն էյա-լէթլէրինտէն կէլէն 10.000 կէօնիւլի-տէն իպարէթ վէ իւչ պէօլիւյէ թագ-սիմ օլմուշ օլան պիր ֆրգայի ասքերի-յէնին պու կիւն րէսմի կէչիտինի իճ-րա իթտիրմիշ տիր։ Օրատա մէվճուտ պուլունան իզտիհամատասքերի մէրդու-մէյի ալգըշլամըշլար վէ Մ. Շամէլ Լագուբ տախի միւէսսիր պիր նութգ իրատ իթմիշ տիր։ Բրուսիալըլար մուամէլաթը ասքերիյէլէրինէ տէվամ իլէ, պու սապահ ժիւրա էյալէթինին Լօն—լը—Ոլիէ նամ չէհրինի զապթ իլէմիշլէր տիր։

Պօրտօ 6 փետր.

Մ. Բրէմիէօ, րէֆիգլէրինէ թէ-սատիւֆ իթմիշ օլմաղլա, Պօրտօյա ավ-տէթ իթմիշ տիր։ Փարիստէն կէլէն պիր թէլէկրաֆնամէ մէալինէ նէզա-րէն ճիւմատա կիւնիւ իճրա օլունաճագ մէպուս ինթիխապը մատտէսինին, չէհրի հալին 8 ինչ թէէխիր իտիլմէ-սինի միւպէյէին պիր ֆրգա րէս-մի իլանընամէ նէչր օլունտուղու աղ-նաչըլմըշ տըր։

Պօրտօ 7 փետր.

Փարիստէն կէլէն հիւքիւմէթի ա-զալարընըն էմրի իւզերինէ, յունվար 31 թարիխինտէ Պօրտօտա իլան օլու-նուպ, էհալիտէն պագը սընըֆըն մէ-պուս ինթիխապ օլմայա գասիմյէթի օլմատըղընը միչիր էմրնամէնին գայի-տէի սերպէսիյէտ իլէ արայի ումու-միյէ ուսուլինէ մուզայիր պուլունտու-ղու ճիհէթլէ, պունուն իպթալը ղըմ-նընտա էյալէթ վալիլէրինէ պաթէ-լէկրաֆ պէյանը քէ յֆիյէթ իտիլմէսի խուսուսու թէլէկրաֆ միւտիրինէ էմր իտիլմիշ տիր։

Ցունվար 29 թարիխիլի էմրնամէ-նին ահ.քեամը իսէ իպդա օլունաճագ տըր։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՆՇՄԱՐՔ

ՎԷՆԷՏԻԿ

'Ի տպարանի Ս. Ղազարու

Անատօլու ճիվարընտա եանի, Բին-կիան, երզրում վէ Ախլըցկա ճիվարլա-րընտա պուլունան, աթիք էմնիյէէրին ոն իքի ատէտ թասվիրլէրի, թէմիզ Ֆօ-թօղրաֆ իլէ չէքիլմիշ վէ ժուխթասար սուրէթտէ տախի իյղահաթ վէրիլմիշ, պու ոն իքի թասվիրլ'րտէն պաշլըճալա-րը, երզրում մէմլէքէթի, Բինկեան քէօզ-րիւսիւ, Եփրատ չայը վէ սայըր պունա էմսիլ աթիք ճամիւէր վէ քիլիսէլէր օ-լուպ, պունլարըն քեահատ դէպաթլըսը ոն իքիսը պիր եէրտէ պաղը տէօրթ ֆը-րանգ վէ թէմիզ պաղլըսը ալթը ֆրան-գա սաթըլմաղտա տըր։

ՍԱՀԻՊԻ ՄԷՍՈՒԷՈՒ ՂԱԶԷԹԱ
ԾՈՎԱԿԻՄ ԹԻՒԿՊԷՆՏՃԵԱՆ

ՍԹԱՆՊՕԼՏԱ ՉԻՋԷՔ ԲԱԶԱՐՂ ՏՈՒՄՏՐԵ 45
ՃԷՄԻՑԷԹՈՒ ԻԼՄԻՑԷ ԹԱՓԻԱՆ ՍԻՆՑՔ